

Raseborgs Gille

Raseborgs Gille, instiftat den 22 februari 1934 på Svenska Klubben i Ekenäs, har under nära ett århundrade vårdat Raseborgs slottsruin, Turisthyddan (sedermera Slottsknektens stuga) och omgivande område. Bland dess grundare och tidiga ledare märks stadsläkaren **Einar Runeberg**, godsägaren **Ernst Fagerström**, agronomen **Henrik Tornberg**, kyrkoherden **Väinö Wilhelm von Essen**, lantbruksrådet **Nils H. Borgström**, rektorn **Einar Öhman**, apotekaren **V. Edvard Nyfors**, redaktören **Carolus Sjöstedt**, greve **J.F. Aminoff**, vicehäradshövdingen **Edgar Brunou**, fil.mag. **W.E. Nordström**, fil.dr. **John Gardberg**, **Holger Danielsson**, **Holger Rehnström**, **Stig Ljung**, **Anders Nyholm**, **Rolf Wessman**, **Henrik Lindholm**, **Otto von Frenckell** och **Lars Björklöf**. Arkivmaterialet speglar Gilllets verksamhet från 1930-talet fram till nedläggningen 2025, med tyngdpunkt på 1960-talet och framåt. Här finner man protokoll, korrespondens, avtal och ekonomiska handlingar som belyser föreningens insatser för slottsruinens restaurering, förvaltningen av Slottsknektens stuga, samt samarbetet med myndigheter och lokala aktörer. Materialet ger inblick i Gilllets roll som lokal förvaltare, dess ekonomiska utmaningar och den slutliga överlåtelsen av Slottsknektens stuga till Raseborgs Slottsturism Ab 2023. **Fru Bäcklund** (förnamn okänt) var den första föreståndarinnan för Turisthyddan. **Ruben Holmström** var innehavare åtminstone 1946–1948. **Ingeborg och Arvo Walls** tog över Slottsknektens stuga 1952, och Ingeborg var föreståndarinna fram till 1974. **Terttu Walls** efterträdde henne, men kontraktet upphävdes 1977. **Jan Peter Pitkänen** och **Västnyländska ungdomsringen** följde.

Andra arrendatorer: **Armi Wiberg**, **Tom Skogberg**, **Eva Palmroos**, **Eva Tallroth**, **Fredrik och Riitta Portman**, **Armi Walls-Wiberg**, **Harriet Huldin**, **Janne Berghäll**, **Karis café och catering**, **Anne Ingman**, **Mikael Kokkonen**, **Samuel Mikander**, **Sampo Sade**, **Pontus Berglund**, **Matborg**, **Thony Wikström** och **Ilta Härmäläinen**.

(källa: Raseborgs Gille: Slottsruinens stöttepelare 1934 - 2025, Kim Björklund, 2025.)

Innehåll: Protokoll, korrespondens, avtal, kontrakt, ekonomiska handlingar, bokslut, räkenskaper, verksamhetsberättelser, stadgar, medlemsförteckningar, kartor, ritningar, restaureringsplaner, inventarieförteckningar, arrendekontrakt, gästböcker, småtryck.

Relaterat material: [Einar Öhman](#), [John Gardberg](#), [Fredrik Portman](#), [Västnyländska Ungdomsringen r.f. \(VNUR\)](#)

Uppordnande: Av det donerade materialet har dubletter bortgallras, och mögelskadat material inskannats och kopierats före det kastats bort.

Gränsår: (1896) 1950 - 2026

Omfattning: ca 1,2 hm

Arkivsamlingen i sammandrag:

Litteratur: småtryck, böcker	(mapp nr 1)
Förteckningar	(mapp nr 1)
Handlingar enl. innehåll (projekt, Slottsknektens stuga)	(mapp nr 1)
Korrespondens	(mapp nr 2)
Finanser	(mapp nr 2)
Protokoll; verksamhetsberättelser	(mapp nr 3)
Gästböcker	(mapp nr 4-6)
Fotografier 3 st (porträtt, tavlor)	(separat)

Innehåll:

Mappnr	Tid	Anmärkningar
1. Litteratur: småtryck, böcker		
Raseborgs Gille: Slottsruinens stöttepelare 1934-2025, Kim Raseborg, Knut Drake	2025	Utgivare: Raseborgs Gille r.f.
Raseborgs slottsruin; Raaseporin linnanraunio	1994	Vägledning utgiven av Raseborgs Gille
Raseborg castle ruins; Raseborg Schlossruinen	1989	Ekenäs tryckeri Ab, Ekenäs
Raseborgs ruiner, Knut Drake	1989	Ekenäs tryckeri Ab, Ekenäs
Raseborgs Slott, ETA, Upplaga 5	1982	Ekenäs tryckeri Ab, Ekenäs
Raseborgs slotts historia af Torsten Hartman	1965	Ekenäs tryckeri Ab, Ekenäs
	1896	Skrifter utgifna af Svenska
B. Förteckningar		
Ba. Inventarieförteckningar	1987, 1989, 2000	Slottsknektens stuga

Bb.	Medlemsförteckningar	1967, 2015-2019, 2021-2024	
	Kallelser och närvarande för årsstämma	2000	
	Lista över inbjudna till 100-årsjubileet	1993	
Bc.	Skrivna protokoll (anteckningar)	odat.	Diverse anteckningar och klotpapper
H. Handlingar enligt innehåll			
Hb.	Projekt		
Hb1.	Raseborgs Gilles historik	2025	
	Intervju/samtal med Bror Walls	9.2.2026	
	Faktura	2024	
Hb2.	Snappertuna Sockenhistorik	1981	
	Raseborgs ruiner	odat.	
	Raseborgsguiden på finska	1995	
	Diverse dokument berörande arbetet: avtal, verifikat, korrespondens, offerter, kopior	1976-2001	Knut Drake, Rolf Wessman, Anders Nyholm, Stig Ljung, Nils Lindblad, Holger Rehnström m.fl.
Hb3.	Handl. ang. projektet "Lokalhistoriens nya vingslag"		
	Hb.3a Projektbeskrivning	2008	Pomoväst
	Hb.3b Infotillfälle	2009	Västnyländska kultursamfundet
	Hb.3c Avtal	odat.	
Ha.	Statut (3 st)	1963	
Hc.	Tomma papper med logon		Merparten gallrad pga mögel
Hd.	Ordningsregler för Raseborgs slott		
	Raaseporin linnan käyttöohjeet	odat.	
	Raaseporin tilojen käyttöohjeet	odat.	
He.	Dokument ang. Föreningsregistret	odat.	
He.1	Formulär för ändringsanmälan	1964, 1994, 1998	Inkl. ämbetsbetyg 1964
Hf.	Överenskommelser		
	Överenskommelse beträffande Raseborgs slottsruin	1967	kopia
	Överenskommelse beträffande användningen och skötseln av Raseborgs slott	1989	bilagor: 3 st kartor
	Donationsavtal		Västra Nylands museum
		2025	
Hg.	Dokument ang. Minnestavla		
		2017	
Hh.	Dokument ang. Finlandssvenska museidagar på Åland	9-10.9.2017	
Hi.	Dokument ang. Förtjänsttecken	2016	
Hj.	Diskussion mellan Raseborgs Gille och Forststyrelsen gällande slottets användning och skötsel	3.3.2014	
Hk.	Dokument ang. "Det stora tabberaset i Slottsknektens stuga"	2014	
He.	Ang. Föreningsärenden		
He.2	Dokument, Patent- och registerstyrelsen	2012	
Hi.	Ansökan om understöd	1982	Kulturnämnden i Ekenäs
Hm.	Handlingar ang. Slottsknektens stuga		
Hm1.	Ritning (kopia)	1960 (1969)	
Hm2.	Handl. ang. arrendering		

		Hm2.1 Arrendekontrakt + 2 st tomma kontrakt	1977, 1980, 1983, 1986, 1989, 1996, 2000, 2007, 2013, 2015, 2017	
		Hm2.2 Utlysning	2000, odat	Sökandet av ny arrendator
		Hm2.3 Svarebrev, ansökan, anbud	1989, 2000	Tannus & Marjatta Banna (2000), Fredrik & Riitta Portman (1989), VNUR (1989)
		Hm2.4 Uppsägning av kontrakt	1988	
Hm3.		Handl. Ang. Renovering och skötsel		
		Hm3.1 Kartor	odat.	Teaterns område, gilletts område
		Hm3.2 Anteckningar	odat.	
		Hm3.3 Anvisningar för anhållan om byggnadslov	odat.	Ekenäs stad, Byggnadstillsynsbyrån
		Hm3.4a Offert	1990	Västra Nylands plan & bygg Ab Oy
		Hm3.4b Offert	1991	Johan Nyholm
		Hm3.4c PM ang. Renovering	1991	
		Hm3.4d Offert	1992	Västra Nylands plan & bygg Ab Oy
		Hm3.5 Fakturor	1993, 1999, 2000	
		Hm3.6 Dokument ang. restaurering	1993	
		Hm3.6a Restaureringsbidrag	1993	Museiverket
		Hm3.6b Offerter, bilagor, kartor m.m.		
Hm4.		Besökarstatistik	1994, 1996, 1999	
Hm5.		Offert, reklam	2000	Grillipalvelu Oy, inkl. Visitkort, Västisreklam, Anslagstavlan, Arenan
Hm6.		Hm.6a E-postkorrespondens ang. avloppsrör	2010	Museiverket
		Hm.6b Avtal om fastighets anslutning till vattentjänst	2012	Raseborgs vatten
		Hm.6c Överlåtelse av avtal för underhåll av utbyggd vatten- och avloppsledning	2013	Forststyrelsen
Hm7.		Hm.7a Handl. Rörande markarrende	2014, 2017	Forststyrelsen
		Hm.7b Köpebrev	2017	Lösöre
		Hm.7c Värderingsbrev	2022	Forststyrelsen
		Hm.7d Köpebrev	2023	Arrenderätten
		Hm.7e Kassaströmsanalys (Kassavirtalaskelma)	2026	10 års period
Hn.		Ritning	1986	Slottsruin, sommar-teater, toalett
Ho.		Kung Karls gästbud på Raseborg	odat.	
Hp.		Öppnandet av nytt konto	2011	Andelsbanken i Raseborg
Hq.		Avtal, donation till Kungsgårdsstiftelsen	2024	
Hr.		Besökarstatistik	1998-2015	
M. Planer	Ma.	Raaseporin linnan maisemasuunnitelma	odat.	Maisemahoidon yleisperiaatteet ja hoidon ohjelmointi
	Mb.	Raaseporin linnanraunioiden korjaus	1980	Perustamis- ja esisuunnitelma, inkl. Bilagor: Kustannusselvitys; Selvitys rakennuspaikan käyttöönottettavuudesta
	Mc.	Restaureringsplan för Galgbackens område	1997	inkl. Bilagor
U. Övrigt	Ud.	Urklipp	1988, 1989, 2024	Borås tidning 24.5.2024 "BT:s finska resa. Från Tämta till Finlands Herrljunga. 'Ser många likheter'; Länsi-Uusimaa 19.4.1989 "Raaseporilla on itseisarvonsa"; (VN?) 13.9.1988 "Raseborg... Ett visitkort för Ekenäs"

2.

E. Korrespondens

3.	Ea.	Ea.1	Ekenäs stad	1983, 1985, 1989, 2000	inkl. Bilagor
		Ea.2	Myndigheter	1980, 1983, 1985, 1987, 1993, 1995, 2003, 2010	Undervisningsministeriet, Museiverket (tid. Arkeologiska Kommissionen), Statsrådet
	Eb.		Övriga	1982, 1984, 1987, 1989, 1991, 1997, 2000, 2004	Västra Nylands Guideklubb; Nylands Svenska hembygds- och museiförbund; Graficonsult Oy; VNUR; Matkailun edistämiskeskus; Nyländsk hembygd; Matkailu ja retkeily-lehti; Matkailuliitto; inkl. korrespondens ang. projekt "Kungsvägen, Lomareitti"
	G. Finanser				
	Ga.		Resultaträkning	1960-1964, 1967-1977, 1979, 1983, 1985, 1994, 1996, 2002, 2006, 2008, 2011, 2018-2023	
	Gb.		Balansräkning	1960-1964, 1967-1977, 1979-1983, 1985-1994, 1996-2002, 2006-2008, 2011, 2018, 2023	
	Gc.		Revisionsberättelser / Redogörelser	1960-1964, 1966-1975, 1977-1980, 1983, 1985, 1989, 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2011, 2012, 218-2023	
	C. Protokoll				
	Ca.	Ca.1	Årsmötesprotokoll	1961-1981, 1983-1984, 1987-1993	Årsstämma/sommarstämma
		Ca.2	Årsmötesprotokoll	1994-2025	Årsstämma
	Cb.	Cb.1	Rådsmötesprotokoll	1961-1984, 1988-1993	Inkl. Bilagor: verksamhetsplan 1982; Inbjudan till Slottsknektens stuga 100-år 1993; Arrendekontrakt 1974; Föredragningslista för årsmöte 1982, 1985, 1986; diverse anteckningar; statistik

	Cb.2	Rådsmötesprotokoll	1994-2002, 2015, 2017, 2019, 2021, 2022, 2024, 2025	Bilagor: Inventarielista 2000; Medlemsbrev 2016; OBS! Åren 2003-2014, 2016, 2020 endast årsmötesprotokoll; åren 2011, 2023 endast årsmöte + protokollutdrag; år 2007 endast PM; år 2014 protokoll ang. Slottsknektens stuga
	Cc.	Mötesprotokoll	1988, 1991, 1992, 1994, 1995, 1997, 1998, 2005, 2008	
	D.	Verksamhetsberättelser / Årsredogörelser	1960-2025	Inkl. Urklipp, statisitk, kopior
4.	Ac.1 Gästbok	Inbunden gästbok	1950-1951	
5.	Ac.2 Gästbok	Gästbok + lösa sidor (kopior pga mögel)	1956-1962	
6.	Ac.3 Gästbok	Gästbok + lösa sidor (kopior pga mögel)	1962-1964	

förteckn. 08-2026/KW